Upasana Ashtadashakam

ఉపాసనాష్టాదశకమ్

Document Information

Text title : Upasana Ashtadashakam

File name : upAsanAShTAdashakam.itx

Category : misc, advice, aShTaka, dashaka

Location : doc_z_misc_general

Proofread by : Rajesh Thyagarajan

Description/comments : From Stotrasamuchchaya 2, Edited by Pandit K. Parameshwara Aithal

Latest update : May 10, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

May 11, 2023

sanskritdocuments.org

ఉపాసనాష్టాదశకమ్

అథ పూర్వోత్తరపీఠికాసహితముపాసనాష్టాదశకం విలిఖ్యతే ।
తత్ర పూర్వ-పీఠికాచతుష్టయం-
పరస్పరవిరుద్ధత్వం జ్ఞానోపాసనయోరిహ ।
వృథైవాశఙ్కమానానామిదం కిఞ్చిన్మయోచ్యతే ॥ ౧॥

ఘటజ్ఞానేన మృన్నాశో మృజ్జ్ఞానేన ఘటాప్యయః ।
న విద్యతే యతస్తస్మాదావిరుద్ధ్యం సమీక్ష్యతే ॥ ౨॥

తత్త్వజ్ఞానేన నోపాస్తేర్హానిర్నోపాసనాదినా ।
జ్ఞానస్య హానిరనయోరావిరుద్ధ్యం తథేక్ష్యతామ్ ॥ ౩॥

అథ వక్ష్యే గురుమరుత్పురనాథకటాక్షతః ।
ఉపాసనాష్టాదశకం భక్తకర్ణరసాత్మకమ్ ॥ ౪॥

పూర్వపీఠికాచతుష్టయం సమ్పూర్ణం
నిరంశభూతం పరమార్థవస్తు హ్యనాదిజీవస్థితమూఢదృష్ట్యా ।
తిరోహితం సత్ కియదంశభాగే బన్ధస్య మోక్షస్య చ భూమిరాస్తే ॥ ౧॥

తద్దృష్ట్యభావేన హి బన్ధలేశో మోక్షస్య వార్తాపి పరే ద్వితీయే ।
తథాప్యభిన్నా వ్యజనే మరుద్వన్మాయా సమస్తం బత సన్తనోతి ॥ ౨॥

అభిన్నమాయా న కరోతి వస్తుస్వరూపనాశం క్వచిదప్యనీశా ।
అవస్తువైచిత్ర్యకరీతి యత్ తత్ సమ్యగ్విచారాన్నను వస్తుసిద్ధ్యై ॥ ౩॥

మోక్షస్థలోద్భూతవిశుద్ధసత్త్వాద్ బన్ధస్థలస్థాయితమఃప్రణాశః ।
భూయాదతస్తాదృశశుద్ధసత్త్వతనోః సదోపాసనయా విముక్తిః ॥ ౪॥

ఉపాసనాలేశవివర్జితానాం బహుశ్రుతానామపి తత్త్వశాస్త్రే ।
స్వాత్మానుభూతిర్ముకురాఙ్గనేవ స్వరూపహీనా హ్యవలమ్బశూన్యా ॥ ౫॥

అనావృతాంశో న హి దృష్టివేద్యః సమావృతాంశో మనసోఽప్యచిన్త్యః ।
అతో హి తద్బ్రహ్మ భజేన్ముముక్షుర్విశుద్ధసత్త్వావయవప్రదీప్తమ్ ॥ ౬॥

విశుద్ధసత్త్వాంశవపుః ప్రపఞ్చే ద్విధా విభాత్యాగమమస్తకేడ్యమ్ ।
అనన్తలీలాస్పదమప్రతర్క్యం క్రమాదపర్ణాకమలాఙ్గసఙ్గమ్ ॥ ౭॥

ఏకస్య విష్ణోరవతారభేదే జయాజయౌ సమ్భవతః కదాచిత్ ।
తథైకదా శార్ఙ్గిపినాకినోశ్చ జయాజయాద్యాః ప్రభవన్తు నామ ॥ ౮॥

అన్యోన్యమేకాత్మకతాం చ లోకే పరస్పరం పూజకపూజ్యతాం చ ।
సమ్ప్రాప్తయోః కేశవచన్ద్రమౌల్యోః కో వా విజానాతి మహారహస్యమ్ ॥ ౯॥

విష్ణుః ప్రహర్షం శివపూజయైతి శివశ్చ విష్ణవర్చనయా ప్రసాదమ్ ।
అభ్యేతి చాత్ర శ్రుతయః ప్రమాణం తస్మాద్ధి తావన్తరభిన్నరూపౌ ॥ ౧౦॥

తత్రైకమాశ్రిత్య పరత్ర నిన్దాం త్యక్త్వైవ సమ్యఙ్ముదితాన్తరఙ్గః ।
తదీయలీలామృతపానతృప్తః కాలం నయేదాత్మహితాభిలాషీ ॥ ౧౧॥

విటస్య కాన్తాశ్రవణాదికాలే యథా మనస్తృప్తిముపైతి లోకే ।
తథైవ మోదం భగవత్కథాయామవాప్య యస్తిష్ఠతి భక్తిభాక్ సః ॥ ౧౨॥

కేచిద్ధరిం సత్పురుషా భజన్తే నితాన్తకైవల్యనిధిం నికామమ్ ।
అన్యే పునః కేచన శఙ్కరం తం మహానుభావా మథితార్థమాయమ్ ॥ ౧౩॥

శ్రుతావుభావేవ మహానుభావౌ భక్తోత్తమౌ యౌ భజతోఽచ్యుతేశౌ ।
అన్యే తదంశాంశజఫల్గుదేవాన్ మోహాద్ భజన్తే ఖలు తుచ్ఛకామాః ॥ ౧౪॥

వయం తు శైవా అపి భస్మఫాలా రుద్రాక్షపఞ్చాక్షరధారిణోఽపి ।
భజామహేఽనన్యధియాన్తరఙ్గే గోపీవిటాగ్రేసరమేవ నిత్యమ్ ॥ ౧౫॥

కర్మాణి వర్ధన్త్వథవా గలన్తు జ్ఞానం నిజృమ్భత్వథవాన్యథాస్తు ।
శ్రీవాసుదేవే మమ భక్తిరస్తు శ్రీగోపికాలిఙ్గనహృష్టచిత్తే ॥ ౧౬॥

జ్ఞానస్య చోపాసనయా న హానిర్నోపాసనాయాస్తు హతిః ప్రబోధాత్ ।
ఇత్థం విచిన్త్యాచ్యుతచన్ద్రమౌల్యోర్ధీమాన్ భజేదన్యతరం చిముక్త్యై ॥ ౧౭॥

వేదాన్తవిద్యాశ్రవణాదిగర్వం కర్మిన్త్వయోగిత్వవృథాభిమానమ్ ।
దూరే విసృజ్యార్జునసారథిం వా భజన్తు శిష్టాస్త్రిపురాన్తకం వా ॥ ౧౮॥

దేహాలమ్బనమున్ముచ్య చిదానన్దోపలబ్ధయే ।
విశుద్ధసత్త్వస్యాలమ్బం వినా చేత్ స్యాదధోగతిః ॥ ౧౯॥

ఉపాసనాష్టాదశకామృతాబ్ధావుదారచిత్తాశ్రితభక్తమత్స్యాః ।
సదా నిమజ్జన్త్వితరే తు కాకచ్ఛటావదేవ ప్రలపన్తు మోఘమ్ ॥ ౨౦॥

ఇత్యుపాసనాష్టాదశకం సమ్పూర్ణమ్ ।
స్తోత్రసముచ్చయః ౨ (౯౦)

The Upasanashtadashaka (90) stresses the importance of the Upasana (worship or meditation) as a means of Moksha and points out with illustrations that there is no contradiction between Upasana and Jnana (knowledge of Reality), since the one does not sublate the other.
The author must have belonged to the Kerala region as he refers to the God at Guruvayur (Marutpuranatha; v. 4); the manuscript refers to places of the Kerala region, such as Mukkola, etc. The author also points out the futility of considering Shiva or Vishnu as superior or inferior to the other and confirms their identity with suitable illustrations.

Proofread by Rajesh Thyagarajan

Upasana Ashtadashakam
pdf was typeset on May 11, 2023

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*